

νοῦ ; Δικτὶ νὰ μὴ παραδεχθῶμεν ὅτι ὁ Ἀπόλλων τοῦ Βελβεδέρε καὶ ὁ Ἑρμῆς τοῦ Πραξιτέλους καὶ ἡ Ἀφροδίτη τῆς Μήλου καὶ ὁ Ἑρῆβος τῶν Ἀντικυθίων θὰ ἔλθῃ στιγμή καθ' ἣν θ' ἀποβάλωσι τὴν καλλιτεχνικὴν τῶν ἀξίαν πρὸ ἄλλων ἔργων τῆς νεωτέρας γλυπτικῆς τέχνης καὶ θὰ διατηρῶνται εἰς τὰ μουσεῖα ἀπλῶς ὡς μαρμαρα ἀρχαῖα, διδάσκοντα εἰς τὰς μεταγενεστέρας γενεάς ὄχι πλέον τὴν τέχνην ἀλλὰ μόνον τὴν ἱστορίαν τῆς τέχνης ;

Πάντα ταῦτα βεβαίως εἶναι ἀπόψεις τῶν υπερβολικῶς αἰσιοδοξούντων περὶ τοῦ μέλλοντος τῆς Τέχνης καὶ πολὺ τολμηραὶ ἢ ὥστε ν' ἀξιοθῶσιν ἐν τοῖς στενοῖς ἄλλως ὄροις τῶν παρόντων χρονιογραφημάτων μείζονος προσοχῆς καὶ συζητήσεως. Τὸ μόνον βεβαιον εἶναι ὅτι ὁ Ρουσομόφσκυ τῆς Ὀδησοῦ παρουσιάζεται εἰς τὸ μέσον ἐντολοδόχος τῶν Ὀλβιοπολιτῶν καὶ κατασκευάζει μετὰ δεκάδας εἰδῶν τὴν χρυσοῦν τιάναν τὴν ὁποίαν ἐσκέρθησαν ἐκεῖνοι, — ἐάνισκέφθησαν πραγματι — νὰ προσφέρωσιν εἰς τὸν σατραπισκόν των. Καὶ ἐπειδὴ ἐβράδυνε κατόπιν ἡ ἐκτέλεσις τῆς παραγγελίας, ἀντὶ ὁ παραγγελιοδόχος νὰ ζημιωθῇ καὶ νὰ χάσῃ τὸ μικρὸν κέρδος ὅπερ θὰ εἶχε, παρουσιάζεται τὸ Μουσεῖον τοῦ Λούβρου καὶ τοῦ πληρόνει 300,000 φράγκα. Οὕτω ὁ Ρουσομόφσκυ καθίσταται ὀλβιώτερος ὄλων τῶν Ὀλβίων, τὸ δὲ ἐμπόριον τὸ ὁποῖον τίποτε δὲν ἀφίνει ἀνεκμετάλλευτον ἐπωφελοῦμενον τοῦ περὶ τὴν τιάναν ἐνδιὰ φέρντος κατώρθωσε νὰ λάβῃ ἐκμαγεία αὐτοῦ καὶ κατασκευάζει ἤδη εἰς τὸ σχῆμα τοῦ αἰτάφαρνεῖου κράνους διάφορα ἀντικείμενα κοινῆς χρήσεως, οἷον μελανοδοχεῖα, πτυελίστρας, κανδήλας καὶ τὰ τοιαῦτα.

Ἄλλ' ἐὰν ἡ ἐπιστήμη καὶ τὰ γράμματα ἐν Γαλλίᾳ ὑπέστησαν διὰ τῆς ἀποκαλύψεως τῆς πλαστότητος τῆς τιάνας σημαντικὴν ἀληθῶς προσβολήν, διὰ τοῦ θανάτου τοῦ Ἑρνέστου Λαγκουβέ ὑπέστησαν ἀληθινὴν καὶ δυσαναπλήρωτον ἀπώλειαν. Ἐγεννήθη ἐν Παρισίοις τῷ 1807 καὶ ἀπέθανεν ἐν τῇ αὐτῇ πόλει ἐν ἡλικίᾳ ἐνενηκόντα ἑξ ἑτῶν. Ἀκολούθησας τὸν πατέρα του καὶ εἰς τὸ φιλολογικόν, ὡς ἐκεῖνος στάδιον ἐπιδοθείς, ἐν ἡλικίᾳ 22 ἐτῶν εἶδε τὰ πρωτόλεια τῆς ποιητικῆς του μούσης βραβευόμενα διὰ τοῦ α' βραβείου τῆς Γαλλικῆς Ἀκαδημίας. Τραπεῖς εἶτα ἐπὶ τὴν μυθιστοριογραφίαν καὶ τὸ δρᾶμα παρήγαγε ἀρκετὰ ἔργα ἐν οἷς εἶχεν ἐπιτυχίας τινὰς ὀφειλομένας μᾶλλον εἰς τὴν κατὰ τὰς λεπτομερείας εὐσυνείδητον ἐργασίαν καὶ τὴν ἀκριβείαν ἢ περὶ τὴν ἀξίαν τοῦ συνόλου. Ἐν τῷ θεάτρῳ τὴν μεγαλειέταν ἐπιτυχίαν ἤρατο διὰ τῆς « Ἀδριανῆς Λεκουβέρν », τοῦ γνωστοῦ καὶ τρυφεροῦ δράματος ὅπερ ἐξακο-

λουθεῖ ἐτι κοσμοῦν τὴν σκηνήν. Ὀλιγώτερον εὐτυχῆς ὑπῆρξε ἐν τῇ τραγωδίᾳ « Μηδεία » γραφεῖσσι χάριν τῆς Ραχίλ, ἥτις καὶ ἀπέσχε νὰ ὑπόδυσῃ τον δι' αὐτὴν πλασθέντα ὑπὸ τοῦ Λαγκουβέ βρόλον. Γενόμενος δεκτὸς μετὰ τῶν ἀθανάτων τῆς Γαλλικῆς Ἀκαδημίας, τῷ 856, ἐξηκολούθησε συγγραφῶν μυθιστορήματα καὶ διαιτήματα ἄλλα ἔργα ἐν ἡ ἐξέχουσαν θέαν κα εἶχε ἡ « Τέχνη τοῦ Ἀναγνωστέου » δα ἦν ἐν αὐτῷ ἀναπτυσσομένην μεγάλην παρατηρητικότητά τοῦ κριτοῦ. Ἐκ τῶν τελευταίων ἔργων αὐτοῦ σημεῖον εὐδὲν τὸ δίτομον « Ἐξήκοντα ἑτῶν ἀναμνήσεις » ἐν ᾧ παρέχει τὴν εἰκόνα τῆς ζωῆς τοῦ ὁμιλῶν ὅπως περισσότερον περὶ τῶν ἄλλων ἢ περὶ τοῦ ἑαυτοῦ του καὶ δίδων οὕτω πιστὰς σκιαγραφίας τῶν κατὰ τὸν τελευταῖον αἰῶνα ἐξόχων φυσιογνωμιῶν τοῦ μυθιστορήματος τῶν γραμμάτων ἐν γένει καὶ τοῦ γαλλικοῦ θεάτρου.

Ἐν γένει ὁ Ἑρνέστος Λαγκουβέ ὑπῆρξε πλήρους καλλισησιας συγγραφεύς, δεινὸς ἀγορητής, ἐξοχὸς ἀναγνώστης (liseur) καὶ δεξιὸς δραματικός, ἀποτελεῖ δὲ παράδειγμα ἐκ τῶν σπανίων ἐργατικότητος καὶ φιλοπονίας καθόσον κύπτων ὑπὸ τὸ βάρος τῶν ἐτῶν ἐξηκολούθει ἐσχάτων φρενῶν εἰς τὰς συνεδρίας τῆς ἀθανάτου ὁμηγύρεως καὶ τακτικῶς παρέχων τὴν πολυτιμὴν τοῦ συμβουλῆν εἰς τὰ ἀνακινούμενα ζητήματα, ἀπαράμιλλος πάντοτε ἐν τῇ περὶ τὸ λέγειν δεινότητι του.

Μία πρωτὸ τυπος φυσιγνωμία ἐξέλιπε καὶ ἐν τῇ ἡμετέρᾳ πόλει ἐν τῷ προσωπῳ τοῦ Νικολάου Σουλίδου. Ἄνθρωπος τῶν γραμμάτων, οὐδὲν τὸ παράδοξον διὰ τὴν πόλιν μας ἐὰν ἔζησε καὶ ἀπέθανε ἐν πενίᾳ. Τὸ παράδοξον καὶ ἀρκετὰ σπάνιον εἶναι ὅτι παρὰ τὴν πτωχείαν, ἥτις πιστὴ τῷ ἦτο πάντοτε σύντροφος, ἐξηκολούθησε νὰ εἶναι πιστὸς πᾶντοτε καὶ αὐτὸς εἰς τὰς ἀρχάς του καὶ τὰ φρονήματα του, ἐπὶ μικρὰν σειράν ἐτῶν ἰδῶν περιφρονομένης ἕνεκα τούτου τὰς ἀρετὰς τοῦ χαρακτήρος του καὶ τὴν μεγάλην αὐτοῦ ἀξίαν. Ἐπάλαισε ὑπὲρ τῆς ἐπιτεύξεως τοῦ νῦν ἐκλήσθαι αστικοῦ ἡμῶν καθεστῶτος ὅσον ὀλίγοι ἐκ τῶν ὁμοφρόνων του καὶ δικαίως ἠδύνατο μετὰ τὴν πανηγυρικὴν ἐπιβράβεισιν τῶν ἀρχῶν του ν' ἀναφωνήσῃ : Νῦν ἀπολύεις τὸν δούλόν σου ...

Ἡ κηδεία τοῦ ἀνδρὸς ἐγένετο δαπάνη τοῦ Ἐθνικοῦ Ταμείου ὃ δὲ κατ' ἀξίαν ἐπικηδεῖός του ἀντήχησεν ἐν αὐτῇ τῇ αἰθαύσῃ των συνεδριάσεων τοῦ Μικτοῦ Συμβουλίου διὰ στόματος τοῦ κ. Σ. Καζανόβα, πλέξαντος δικαίον καθ' ὅλα ἐπαῖνον εἰς τὸν ἀπελθόντα ἀφ' ἡμῶν ἄνδρα.

Κ. Γ. Μακρίδης.

ΕΤΟΣ ΠΕΜΠΤΟΝ Ἐν Κωνσταντοπόλει 30 Ἀπριλίου 1903 ΑΡΙΘ. 2

Διευθύνται : ΚΟΡΝΗΛΙΑ Δ. ΠΡΕΒΕΖΙΩΤΟΥ καὶ ΕΜΜ. Τ. ΤΑΒΑΝΙΩΤΗΣ

+ Ὁ δρ. Γεροσοφίδης Νικοδαμίδης

«Ὁ παύσομαι τὰς Χάριτας κατὰς Μοῦσαις συγκαταμιγνὸς ἠδίσταρ συζυγίαν».

Ἐῦρ. Ἡρ. Μαιν. Στ. 673—5.

ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΣΣΑΙ Ἡ ΚΕΝΤΗΤΡΙΑΙ;

Εἶναι ἔαρ ! εἶναι ἡ ἀνθοστεφῆς τοῦ ἔτους ὦρα, καθ' ἣν ἡ νεόνυμφος φύσις, περιβαλλομένη ὅλην τὴν μεγαλοπρεπῆ μαγείαν τῆς τιμαλφούς προ-

κός, ἣν τῇ ἐδώρησεν ὁ Πατὴρ Θεός, τὰ ἀραχνούφῃ τῆς ἐσθῆτος νέφαλα, τοὺς ροδίνοὺς πέπλους τῆς αὐγῆς καὶ τῆς δύσεως, τοὺς σαπφείρους τοῦ κύματος, τοὺς ἀδάμαντας τῆς δρόσου, τοὺς σμαράγδους τῶν φυλλωμάτων καὶ τὸν καλλιπέταλον τῶν ἀνθῶν κόσμον, τὴν ἀριπρεπῆ κορωνίδα τοῦ κάλλους τῆς, μειδίξ τὸ γλυκὺ καὶ φωτεινὸν τῆς ἐκεῖνο μεθίωμα ὑπὸ τὸ φλέγον βλέμμα τοῦ ἀστραπητόλου αὐτῆς νυμφίου, ἢ βυθίζεται εἰς ὄνειρῶδη ῥέμβῃν ἐν ἀπουσίᾳ αὐτοῦ φοροῦσα τὴν μαύρην βελουδίην αὐτῆς στολὴν τὴν δι' ἀστέρων μαργαρίστικτον, καὶ περιστεφομένη τὴν χρυσοῦν σεληνάϊαν μῆνην.

Εἶναι ἡ ἐποχὴ, καθ' ἣν ἡ φιλομήλα μεθυσκο-

μένη υπό τῶν μύρων τοῦ ῥόδου βυθίζει τὴν ψυχὴν τῆς εἰς μελωδικὰ κύματα οὐρανίας μολπῆς. Εἶναι ἡ ἐποχὴ, καθ' ἣν αἱ Νηρηίδες παίζουσι μετὰς ἀργυρᾶς πομφόλυγας παρὰ τὴν βρύσιν, ἡμίλουστοι ὑπὸ τὸ κρυστάλλινον νᾶμά τῆς καὶ περιπτύσσουσι τοὺς χιονώδεις κύκλους τοὺς μεγαλοπρεπῶς περιπλέοντας εἰς αὐτὸ, ἐνῶ οἱ Ζέφυροι, ἀδελφοὶ τῶν γλαυκῶν χρυσαλίδων, κυρτοῦσι θωπεύοντες διὰ τῶν πτερυγῶν τὰς ἀβρᾶς τῶν ἀνθῶν κεφαλᾶς.

Ἄλλ' εἶναι καὶ ἡ ἐποχὴ, καθ' ἣν αἱ αἰθουσαι τῶν παρθεναγωγείων στρώννυνται διὰ πλῆθος μαγγάνων, ἐπὶ τῶν ὁποίων κεντῶνται ὡς διὰ χειρὸς συλφιδῶν ποικίλα καὶ παντοῖα καλλιτεχνήματα, καὶ ὀλόκληρον τὸ ἔνδον αὐτῶν προσλαμβάνει ὄψιν ἐργαστασίου. Εἶναι τέλος ἡ φοβερὰ ἐποχὴ, καθ' ἣν διδάσκαλοι καὶ μαθητρίαι ὑπέκουσαι εἰς ἰσχυρὰν τινα καὶ ἀκαταμάχητον δύναμιν ἀνωτέραν τῆς λογικῆς εἰς τὴν ἔκπαυλον δύναμιν τοῦ ἐφόρου, ὡσεὶ μὴ ἦρκει ἡ διὰ τῆς ἐκνευριστικῆς τῶν μαθημάτων πληθώρας ὑπερέντασις τῶν σωματικῶν καὶ νοερῶν τῶν δυνάμεων, ἐκθέτουσι στήθη νεαρὰ καὶ ὀργῶντας ἐγκεφάλους, ἐκθέτουσι τὰς τρυφερὰς καὶ εὐθραύστους ἐνίοτε διὰ τοῦτο δυνάμεις τῆς νεανικῆς καὶ ἐφηδικῆς τῶν ζωῆς, εἰς σκληρὰν ὑπερφόρτωσιν κόπων νυχθημέρων, οἷτινες μαραίνουσιν ἀνάνδρως τὰς ῥοδίους παρειὰς καὶ κυρτοῦσι βανδαλικῶς τὰ ἀπλαστα ἀκόμη νῶτα καὶ ὠχραίνουσι τὰ μέτωπα τὰ δροσερὰ τὰ ἐν οἴκτρῳ προσηλωσεὶ ἐπὶ τῶν ἀπαίστων μαγγάνων προσκύντοια.

Εἶναι ἡ ἐποχὴ καθ' ἣν ἡ φρικκλέα λέξις «Ἐξετάσεις» ὡς ἀδυσώπητος ἐφιέλτης περιβομβεὶ τὴν καταπεπονημένην τῶν τάλαιπῶρων τέκνων διάνοικιν, καὶ ὡς ἀγωνιώδης φαντασμαγορία ἡ εἰκῶν τῆς ἀχάριτος πρασίνης τραπέζης μετὰ τὰς αὐστηρὰς περὶ αὐτῆς διδασκαλικὰς μορφὰς καὶ τὸν κόσμον γύρω βομβοῦντα παμπληθῆ ἐν τῇ προσδοκίᾳ ὡς ἀκούσῃ τὸν θρίαμβον ἢ τὴν αἰσχύνῃ τῶν, ἐκπειράζει βασιανιστικῶς τὴν περίτρομον αὐτῶν φαντασίαν.

Ἄλλὰ διὰ τὴν ἱερὰν ἐξέτασιν ταύτην τῆς τρυφερᾶς τοῦ γένους ἡθῆς, διὰ τὴν ἀμείλικτον ταύτην πνευματικὴν καὶ ψυχικὴν στρέβλην τῶν ἀθῶων τούτων καταδίκων τοῦ βναύσου σχολα-

στικισμοῦ καὶ τῆς ἀπαιδαγωγίτου δασκαλασύνῃς, δὲν ἀρκεῖ μόνον ὁ ἀκατάσχετος τῶν μαθημάτων δαιδαλος· δὲν ἀρκεῖ μόνον ἡ ἀσπλαγχνος γραμματικὴ, ἧς οἱ σκληροὶ καὶ δύσκαμπτοι ὡσεὶ ἐκ τιτανώδους πετρώματος κανόνες πρόκειται ν' ἀποστηθισθῶσιν ἐνώπιον ἀπείρου πλήθους κυριῶν σειουτῶν ἐν θριαμβευτικῇ ἐπιθειξίᾳ τὰ πτερά τοῦ πύλου τῶν ἢ χασμωγμένων νωχελῶς ὑπὸ τὸ ἀδιάγνωστον ἄκουσμα τῶν σανσκριτικῶν ταύτων λήρων· δὲν ἀρκεῖ ἡ εὐλογημένη γραπτὴ σύνταξις καὶ τὰ κατάρτα πρόχειρα καὶ καθαρὰ τῶν ἐξηγήσεων καὶ ὀλόκληρος ὁ βαρὺς ἄθλος τῆς κητὰ λέξιν ἐκμαθήσεως τόσων καὶ τόσων ἀμφιβόλου χρησιμότητος βιβλίων. Ἄλλ' ἀπαιτεῖται καὶ ὁ ἀτλάντειος διὰ τοὺς ἀβρῶς ὤμους φόρτος τῶν καλλιτεχνικῶν ἐργουχείρων ὅπως κατὰ τὰς ἐξετάσεις ἦναι πλήρης ἡ ἐπίδειξις τῶν γενομένων προόδων, καὶ ὅπως πλεον ἔτι ἀνυψωθῇ τὸ γόητρον τῆς σχολῆς προστιθεμένων καὶ ὀλίγων λέξεων δι' αὐτὰ εἰς τὴν τυπικὴν ἀναγραφὴν τῶν τυπικῶν ἐξετάσεων ἐν τινὶ ἐφημερίδι. Καὶ ὑπὸ τὸ ὀλύμπιον κέλευσμα τοῦ κραταιοῦ ἐφόρου τοῦ σείοντος τὰς χαίτας καὶ ἐλελιζοντος τὰς κοινοτικὰς τύχας, τοῦ κρατοῦντος ἐν τῇ παλάμῃ ὡς ὁ Ζεὺς τὸν κεραυνόν του τοὺς μισθοὺς καὶ τὸ μέλλον τῶν ἀτυχῶν διδασκάλων, στρώννυνται πληροῦντες τὰ ἐδάφη στυγνοὶ ὡς κλίνας νοσοκομείου οἱ ἀπηνεῖς μάγγανοι· ἐνῶ δὲ τὸ καῦμα τοῦ σειρίου ἐπιπολάζει βαρὺ ἀποχαυνοῦν τὰ μέλη καὶ παραλύον τὰς πρὸς ἐργασίαν δυνάμεις καὶ αὐτὴν τὴν θέλησιν, αἱ νεαρὰ ὑπάρξεις περιέρρουσι δι' ἰδρωτὸς ἀγωνιώσιν εἰς τὸ κάτεργον τῆς κατασκευῆς μυρίων τεχνουργημάτων ἀχρήστων εἰς αὐτὰ τόσῳ διὰ τὸ μέλλον ὄσῳ καὶ διὰ τὸ πᾶρὸν τοῦ βίου τῶν.

Διότι τί ὠφελεῖται ἡ κόρη τοῦ λαοῦ, ἣτις εἶναι τὸ πλεονάζον στοιχεῖον εἰς τὰς μαθητιώσας φάλαγγας, ἂν κατὰ τοὺς τελευταίους μόνον μῆνας ἐκάστου τῶν 2 ἢ 3 τελευταίων τῆς σχολικῆς φοιτήσεώς της ἐτῶν παρελάσῃ πρὸ αὐτῆς μυρία χρώματα μεταξῶν καὶ ὄγκοι βελούδου καὶ σύρματα χρυσοῦ καὶ ἀραχνούφεις μουσελίνας μετασκευαζόμεναι πρὸ τῶν ὀμμάτων της εἰς χαριτόβρυτα καλλιτεχνήματα ἀλλὰ μετὰ τῆς σπουδῆς καὶ παραζάλης, ὥστε ὄχι μόνον οὐδεμία μεθοδικὴ τεχνικὴ διδασκαλία εἶναι δυνατὸν νὰ τῇ

ἐπιδαψιλευθῇ, ἀλλὰ καὶ ἐλάχιστον μόνον δύναται νὰ θέσῃ ἐφ' ἐκάστου αὐτῶν τὴν χεῖρα; Ἐὰν ὁ κύριος σκοπὸς τῆς διδασκαλίας τῶν ἐργουχείρων τῆς πολυτελείας εἶναι ἡ δι' αὐτῶν μόρφωσις τοῦ καλαισθητικοῦ τῆς κόρης καὶ ἡ δι' αὐτοῦ ἐπίτευξις εὐρύτερων ἠθικῶν ἀποτελεσμάτων, τίς θὰ τολμήσῃ νὰ εἴπῃ ὅτι ἐπιτυγχάνονται τοιαῦτα διὰ τῆς ὡς σήμερον διδασκαλίας αὐτῶν ἐν τοῖς ἐνορικκοῖς παρθεναγωγείοις; Εἶναι μάλιστα ἀμφισβητήσιμον ἐὰν δύναται καὶ νὰ ὀνομασθῇ ἀπλῶς διδασκαλία ἢ κατσκευὴ τῶν ἐν αὐτοῖς ἢ μᾶλλον ἐργαστηριακῆς μορφῆς μετέχουσα.

Δὲν θὰ ἦτο μυριάκις μὲν ἐποικοδομητικώτερον ὑπὸ ἠθικὴν ἔποψιν, ἀπλῶς δὲ σωτήριον ὑπὸ σωματικὴν καὶ νοητικὴν ἐὰν ὁ εἰς τὴν ἀνηλεῆ ταύτην βάσανον οἰκτρῶς δολοφονούμενος χρόνος διετίθετο εἰς ἐκδρομὰς ἀνὰ τὰ δάση καὶ τὰς ἐξοχὰς, ὅπου ὑπὸ τὸν ψῆθρον τῆς αὔρας καὶ τὰς χαροπὰς τοῦ ἡλίου ἀκτίνας ὑπὸ τὴν μάγον γοητείαν τῶν ἀριστουργημάτων τοῦ Ὑψίστου καλλιτέχνου θὰ ἐδίδοντο τὰ πολυτιμώτατα ὑπαίθρια μαθήματα τὰ ἀπείρως πλεῖστον καὶ ἀποτελεσματικώτερον μορφοῦντα τὸ καλλιτεχνικὸν αἶσθημα καὶ ἐξευγενίζοντα τὴν ψυχὴν καὶ διαπλάττοντα τὰ ἀγνὰ καὶ εὐαγῆ ἰδεώδη;

Ἄλλ' ἰσχυρίζονται τινὲς ὅτι ὑπὸ πρακτικὴν ἔποψιν ἡ χειροτεχνία αὕτη ταῖς εἶναι ὠφέλιμος προαιεζουσα αὐτὰς δι' εἰδικότητος δυναμένης νὰ ταῖς χρησιμεύσῃ πρὸς ἐπαγγελματικὸν βιοπορισμόν. Ἄλλὰ δὲν εἶναι ἄρα γε ἀληθῆς πλάνη τὸ ν' ἀνυψοῖ τις τόσον πολὺ ἐν τῇ φαντασίᾳ του τὴν τόσῳ, ὡς εἶπομεν, ἀνεπαρκῶς—ὡς εἰν' ἐπόμενον, — παρεχομένην διδασκαλίαν;

Διερωτώμεθα: δὲν εἶναι μᾶλλον ἐπιβλαβεστάτη καὶ ἠθικῶς ἀκόμη ἢ ἐπάρατος αὕτη συνήθεια—(δὲν λέγω μάθημα· διότι μάθημα ὡς γίνεταί, δὲν εἶναι)—ἀφοῦ ἐκτός τοῦ σώματος καὶ πνεύματος, ὡς πάντες οἱ ἐκνευρστικοὶ καὶ ἀναγκαστικοὶ ἀγῶνες μαραίνει καὶ ἐκμηδενίζει τὸν κύριον μοχλὸν τοῦ ἠθικοῦ βίου, τὴν θέλησιν;

Καὶ πάλιν διερωτώμεθα: διδασκαλίσσας ἢ κεντητρίας μισθοῦσιν αἱ σεβασταὶ ἐφορεῖαι; πόσων εἰδῶν ἐκτάκτους εἰδικότητας δικαιῶνται νὰ ζητῶσι ἀπὸ τῶν αὐτῶν προσώπων; Εἶναι πάντοτε βέβαιαι ὅτι σὺν τῇ παιδαγωγικῇ ἐμπει-

ρία καὶ ἰδιοφυΐᾳ ἦν ἐπιζητῶσι (; ; ;) καὶ δικαιῶνται καὶ πρέπει νὰ ἐπιζητῶσι παρὰ ταῖς διδασκαλίσσας εἶναι δυνατὸν νὰ συνυπάρχῃ καὶ ἡ οὐχὶ βεβαίως λίαν κοινὴ ἐπίδοσις εἰς τὴν καλλιτεχνίαν, ἣν δέον ἀναμφισβητήτως νὰ ἔχῃ ἡ ἀναλαβάνουσα ὅπως διὰ τῆς ἀσθενοῦς ποικιλτικῆς βελόνης ἀνυψώσῃ τὸ καλαισθητικὸν καὶ μορφώσῃ τὴν ψυχὴν καὶ τὴν διάνοικιν τῶν κορῶν τοῦ λαοῦ;

Δὲν εἶναι ἀρετὴ ἡ διδασκαλία—πλήρης καὶ ἐπαρκῆς ἐννοῶ,—τῆς ραπτικῆς λευχειμάτων καὶ ἐνδυμάτων ἀκόμη, τοῦ λευκοῦ κεντήματος κλπ. ἔτι δὲ μᾶλλον τῆς ἐπιδιορθωτικῆς παλαιῶν, καὶ λοιπῶν πρακτικῆς ἀνάγκης στοιχειωδῶν τεχνῶν αἰτινες καθ' ἑαυτὰς μὲν εἶναι ἀπαραίτητοι διὰ πᾶσαν κόρη—αἱ πρῶται τοῦλάχιστον—μόνα δὲ δύνανται νὰ χρησιμεύσωσι καὶ ὡς βιοποριστικαὶ εἰς τὰς πτωχὰς κόρας;

Ἐλεος διὰ διδασκάλους καὶ μαθητρίαι! Ἐλεος καὶ διὰ τὰ στένοντα ὑπὸ τὰς βραδείας ἀπαιτήσεις τῶν διὰ τὰ σχέτλια ταῦτα ἐργουχείρα ἀπαιτούμενων δαπανῶν βαλάντια τῶν δυστυχῶν ἐνδεῶν πατέρων.

... Εἶναι ἔαρ, ἡ ἐποχὴ τῆς ἐλπίδος καὶ ἀναγεννήσεως. Ἐλπίσωμεν ὅτι φῶς διαυγεστέρας λογικῆς θὰ ἐπιλάμψῃ καὶ ἐφ' ἡμᾶς οὐριοδρομοῦντας ἐν πλήρει εἰκοστῷ αἰῶνι, καθ' ὃν θὰ στείλωμεν πλέον εἰς τοὺς κόρακας καὶ τοὺς γύπας τὸ παχυνλὸν φάσμα τῶν ἐξετάσεων καὶ τὴν χυδαίαν πλάνην τῶν καλλιτεχνικῶν ἐργουχείρων, φιλανθρωπότεροι καὶ στοργικώτεροι φαιόμενοι πρὸς τὰ τέκνα ἡμῶν καὶ πειθόμενοι τέλος ὅτι ἡ σωματικὴ ὑγεία καὶ εὐρωστία ὡς καὶ ἡ διανοητικὴ καὶ ψυχικὴ εὐεξία καὶ ἀκμαιότης τῶν εἶναι πολὺ βαρυτιμότεραι καὶ τῶν βαρυτιμότερων ταπήτων ἢ προσκεφαλαίων, ὅσα θὰ ἠδύναντο νὰ κατασκευάσωσι κυρτούμενα βανδαλικῶς ἐπὶ τῶν εἰδεχθῶν ὀργάνων τῆς βλάβης καὶ πνευματοκτονίας τῶν, ἅτινα καλοῦνται μάγγανοι τοῦ σχολείου.

ΚΟΡΝΗΛΙΑ Α. ΠΡΕΒΕΖΙΩΤΟΥ.

Τῇ Δεσποινίδι Α. Α.
ΣΥΜΒΟΛΙΣΜΟΣ

(ἐπὶ τῶν ἰδεῶν τῆς περι-μακρῶν ἀποδημιῶν,
ἐνα γνωρίση τὸν κόσμον).

Σὺ, τρισευδαίμων ἀνδῶν, κυρία τῶν ἀνθέων
τοῦ κήπου σου τοῦ ἱεροῦ,

ὄν διαρδεύει δροσερός ὁ ρυαξ ὑποθέων
καὶ πίδαξ διαυγούς νεροῦ;
τοῦ κήπου, ὄν ζωογονεῖ ἀκτίς λαμπροῦ ἡλίου
καὶ φῶς ἀγάπης πλημμυρεῖ,
ὅπου αἰσθάνεσαι χαρὰν εὐδαίμονος παιδίου
ὅταν τοὺς πόθους ἐκπληροῖ,
τοῦ δάδους σου τοῦ ἱεροῦ ὀλβία Φιλομήλα
διασκορπίζουσα χαρὰν
κρυμμέν' εἰς τῆς ροδωνίδς τὰ μυρωμένα φύλλα,
εἰς τὴν σιγὴν τὴν σκιερὰν,
οὐ, ἢν θαυμάζουν χαίροντα τὰ ρόδα καὶ οἱ κρίνοι
καὶ τὰ πτηνὰ δὲ προσκυνοῦν
δι' ἢν αἱ αὖραι πνεύουσι καὶ κελαροῦν ἢ κρίνη
καὶ πάντα πέριξ ἐπαινοῦν,
δὲν σοὶ ἀρέσκ' ἢ ἀσφαλῆς κ' εὐδαίμων ἡσυχία,
ὁ κῆπος σου ὁ δροσερός;
κόρον σοὶ ἔφερ' ἢ στοργή, πλῆξιν ἢ εὐτυχία;
ὁ ὀλβος σ' εἶναι πνιγηρός;
θέλεις γοργῆς περιστερεῖς τὰς πτέρυγας νὰ ἔχῃς
κ' εἰς τοὺς αἰθέρας νὰ πετῆς,
νὰ διασχίξῃς σύννεφα, ταχύπτερος νὰ τρέχῃς
εἰς ἄλλας χώρας ποθητάς;
Ναί! ναί! λαμπρὸν ἢ ἄφοδος κ' ἐλευθέρῃ πτῆσις
εἰς τὰς ἐκτάσεις τοῦρανοῦ·
λαμπρὸν, ἰστίᾳ εὐχαρῆς εὐτόλμως ν' ἀναπτύσσῃς
ἔς τὸ ρεῦμα τοῦ ὠκεανοῦ
Πλὴν!... ἀετοὶ κ' ἰέρακες κατέχουν τὰς ἐκτάσεις
καὶ γυπογέρανοι σκληροὶ!...
ὄρμη τὸ κῆμα ὑπουλον ἐξαιφνης τῆς θαλάσσης
καίτην Ἀργῶ σου πλημμυρεῖ.
Φοβοῦ τὰ ὕψη, ἀπδῶν, καὶ τῶν νεφῶν τὴν μῆνιν·
μικρὸν τὸ σθένος τοῦ πτηνοῦ
κ' ὑπόπτως βλέπε πάντοτε τὴν λάμπουσαν γαλήνην
τοῦ ἀσταθοῦς ὠκεανοῦ.
Χαίρε τοῦ θεοῦ ἄλδους σου, τῆς θείας σου κοιλάδος
τὴν δροσοδόλον σου αὐγῆν,
τὴν φωλεάν σου, ἢν ροδῆς εὐώδης στέφει κλάδος,
λησμονεῖ πᾶσαν ξένην γῆν!

Χρ. Χατζηχρήστου.

Η ΕΠΙΛΟΓΗ

(ἡπειρωτικὸν διήγημα).

I

Ἡ ἱστορία τὴν ὅποιαν θὰ σᾶς ἀφηγηθῶ, ἀναφέρεται εἰς παρελθόν, καθ' ὃ οὔτε ὁ ἀτμός εἶχε σμικρύνει τὰς ἀποστάσεις, οὔτε ὁ ἠλεκτρισμὸς τὰς εἶχεν ἐκμηδενίσει· εἰς παρελθόν, καθ' ὃ τὰ

μέσα τῆς συγκοινωνίας ἦσαν ἀτελεῖ, τὰ δὲ ταχυδρομεῖα ἄγνωστα.

Ἡ νύξ τῆς Κυριακῆς τῆς Ἀναστάσεως γλυκαὶ καὶ δροσοδόλο; ἐξήπλοῦτο ἐπὶ τῆς ἀναγεννωμένης φύσεως.

Εἰς συγκεχυμένον τινὰ ἤχον, ὅστις ὡς ἀπῆλθον εἰς ἀσμάτων καὶ μουσικῶν ὀργάνων ἔφθανε κατὰ τὴν ἐπέραν τῆς λαμπροφῆρου Ἀναστάσεως; μέλοι τῆς καταρροῦσης οἰκίας τῆς γραίας Ἀγγελικῆς, ἀπῆλθον βρεῖς αὐτῆς στεναγμοί, ὑπερεκχέλιμα θλίψεως καρδιοβόρου. Καὶ οἰστεναγμοὶ καὶ τὰ δάκρυα τῆς δυστυχῆς γραίας ἐνούμενοι εἰς προσευχὴν ἀνήρχοντο ὡς λιθωνωτὸς εἰς τὸν γελὸντα αὐρανόν, καθ' ἢν στιγμὴν τὸ «Χριστὸς Ἀνέστη» ἀντήχει χαρμωδῶς εἰς τὰς καρδίας τῶν χριστιανῶν καὶ τὰ μυστηριώδως σπινθηρίζοντα ἄστρα διὰ τῆς σιωπῆς τῶν καὶ τὰ ποικιλόχρωμα ἀνθη διὰ τῆς εὐωδίας τῶν ἐξήμερον τοῦ Χριστοῦ τὴν Ἀνάστασιν.

Καὶ ἦτο τὸ ἱερὸν Πάσχα αὐτὸ τόσον πικρὸν δι' αὐτήν, ὅσον διὰ τοὺς ἄλλους χαρμωδῶν. Παντέρημος ἐν τῇ πενιχρῇ οἰκίᾳ, ὡς ὁ κατάδικος ἐν τῇ εἰρκτῇ, κατείχετο ὑπὸ βραδείας καὶ σπαρταξικροῦ ὀδύνης. Ἐκ τοῦ συγκεχυμένου ἐκείνου ἤχου ἀκούει στίχους τινὰς, ζῆματος, οἷτινες ὡς τραύματ' ἀπὸ βραδείας πλήττουσι τὴν αἰμάσσουσαν καρδίαν τῆς...

«Σήμερ' ἀναμένεται ἀητὸς κ' ἡ περιστέρα ἢ περιστέρα ἢ πλουμερή, ἀητὸς περιγαμμένος...»

Εἰς τὰς λέξεις ταύτας αἰσθανθεῖσα ἐκλιπούσας τὰς δυνάμεις τῆς ἐσωρεύθη ἐπὶ τοῦ δαπέδου τρυλίσασα.

— Παιδάκι μου! . . .

II

Ἐτελείτο γάμος εἰς τὸ ἡπειρωτικὸν τοῦτο χωρίον. Ἡ δὲ γαμήλιος συνοδεία κατηρτίζετο εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ γαμβροῦ. Ἄσματα, χοροί, πυροβολισμοί, γέλωτες ἀπετέλουν ἀληθῆς πανδαιμόνιον εἰς τὴν ἄλλην ἄκρην τοῦ χωρίου· ἀλλ' ἐρημία καὶ ἡσυχία ἐπεκράτει εἰς τὰ πέριξ τῆς οἰκίας τῆς Ἀγγελικῆς. Ὅλοι ἦσαν προσκεκλημένοι εἰς τὸν γάμον.

Λιποθύμος ὑπὸ τὸ ὑποπνέον τῆς λυχνίας φῶς ἐκείτο ἐκτάδην ἢ ταλαίπωρος γραία.

Τὴν σιγὴν αἴφνης διακόπτουσι καλπασμοὶ ἐπ,

που... Πρὸ τῆς θύρας τῆς οἰκίας τῆς ἀφιππεύει ἄγνωστος, ὅστις διὰ μιᾶς ὠθήσεως εὐρίσκειται ἐνώπιον σκηνῆς, ἢν φαντάζεται ὁ ἀναγνώστης μου. Δωματίον χαμηλὸν μὲν ἐν θυρίδιον διερωγὸς εἰς τὰ πραθυρόφυλλα... Ὀλίγοι δαυλοὶ ἐσθεσμένοι ἐν τῇ ἐστία... Τρε-οσβύνοσα λυχνία ἐπὶ τινος ξυλίνου σκαμνίου καὶ εἰς ὄγκος μέλας εἰς τὸ μέσον... Νεκρικὴ σιγή...

Μετὰ πολλῆς δυσκολίας διακρίνει ἀνθρωπίνην μορφήν εἰς τὸν ὄγκον ἐκείνον καὶ ἔντρομος ὑποχωρεῖ. Αἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς ἀνορθοῦνται ἐκ τοῦ φόβου καὶ ψυχρὸς τὸν περιλοῖει ἰθρῶς· αἰσθάνεται τὰ μέλη του τρέμοντα καὶ τὴν ἀναπνοὴν του βεβιασμένως ἐξερχομένην τοῦ στόματος του. Εὐρίσκειτο πρὸ μυστηρίου...

Ἀπὸ τὴν ἐτέραν ἄκρην τοῦ χωρίου ἀκούεται «Σ' ὄλον τὸν κόμον ἐξωτερὴ καὶ ἔτον δικό μου ἀντάρα καὶ ἔς τὴν πόρτα τοῦ Μίχου μας ἤλιος μὲ δαδ' φεγγάρι...»

Παρέρχεται ἡ πρώτη ἐκπληξίς· πλησιάζει καὶ πάλιν τὴν κατακειμένην, λαμβάνει τὰς χεῖράς τῆς καὶ ἐκ τῆς ψυχρότητός τῶν φρικτῆ... καὶ ὑποχωρεῖ. Τὸ φῶς ἦδη ἐσβέσθη, ψηλαφητὸς ζῆφος καὶ πένθιμος σιγή περιπλανᾶται ἐν τῷ δωματίῳ καὶ ὡς παράχορδος φωνὴ φθάνει ἐν τῇ σιωπῇ τῆς νυκτὸς μέχρις αὐτοῦ ἢ ἡχῶ τῶν γαμηλίων ἀσμάτων...

Ἐπάρχουσιν ἐνίοτε περιστάσεις, καθ' ἃς καὶ ὁ γενναίωτος τῶν ἀνθρώπων δειλιζῆ· αὐξάνεται δὲ ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον ἢ περιέργεια ὅταν εὐρίσκηται τις πρὸ μυστηρίου.

Καὶ ὁ μυστηριώδης καὶ ἄγνωστος ἐκεῖνος διαβάτης μετὰ ἀγωνιώδους τινὰς στιγμᾶς κατορθώνει ἀναρρήσας νὰ ἀνάψῃ τὴν λυχνίαν καὶ νὰ πλησιάζῃ τὴν γραίαν ἀποφασιστικῶς. Πλησιάζει κρατῶν τὴν ἀναπνοὴν του αἰσθάνεται ἑλαφρὰς τῆς καρδίας ἀναπάσεις καὶ τὴν φλόγα τῆς λυχνίας διακυμαινομένην, ὡς τὴν ἐπλησίασεν εἰς τὸ πρόσωπον, ἐκ τῆς διακεκομμένης καὶ βραδείας ἀναπνοῆς τῆς.

Ἀρχίζει τὰς ἐντριβὰς καὶ ὀλίγον κατ' ὀλίγον τὴν ἐπαναφέρει εἰς τὴν ζωὴν. Καὶ ἡρέμα χωρὶς νὰ τὴν τρομάξῃ, φωνάζει·

— Ἀγγελικὴ! αἰ! κυρὰ Ἀγγελικὴ!...

Ἀνοίγει τοὺς ἐσθεσμένους ὀφθαλμούς τῆς καὶ μετὰ τινῶν λεπτῶν σιωπῆν ἀφήνει βαθὴν παρα-

τεταμένον ἀναστεναγμὸν καὶ ἀπορούσα λέγει πρὸς τὸν ξένον.

— Ποιὸς εἶσαι, παιδί μου; Καὶ πῶς ἦρθες ἐδῶ ἔστὸ φτωχικό μου;

— Περστικὸς εἶμαι, κυρὰ μου. Ἐπέρασα ἀπὸ τὸ χωριὸ σου καὶ νύχτωσα. Ἦρθα κ' ἐγὼ ἔς τὸ σπίτι σου νὰ περάσω τὴν νύχτα. Εἶμαι χριστιανὸς κ' ἐγὼ. Καὶ ὅταν σ' ἤρα ἔτσι ἔσ' ἂν νὰ κοιμῶσόν, ἔσ' ἂν νὰ ἦσιν λιποθυμημένη, ἐτρόμαξα...

— Ἄν ἤξερες, παιδί μου, τὴν πίκρα μου, θάλεγες πῶς ζῆ ἀκόμη ἢ καὶ ὑμνήθη... Εἶχα κ' ἐγὼ παιδί, παλληκάρη ἔσ' ἂν τοῦ λόγου σου καὶ χρόνους τώρα βρίσκεται ἔς τὴν ξενιτειά... Καμμιά εἶδησι γιὰ τὸ μονάκριβό μου δὲν ἔχω χρόνια τώρα δέκα... Δὲν ἄφηκα παρακλιῆσι τοῦ νὰ μὴ κάμω λειτουργία καὶ τάμματα γιὰ νὰ μοῦ φέρουν τὸ Λάμπρο μου... Καὶ σήμερ' τοῦ γιορτάζει ὁ Λάμπρος μου, ὅλοι ἄς ἦναι καλὰ μὲ εὐχῆθηκάν νὰ τὸν καλοδεχτῶ μὲ τὸ «Χριστὸς Ἀνέστη»...

Εὐχαίς καὶ λόγια παρηγοριᾶς γιὰ μιὰ δολισμένη, εἶναι τὸ μεγαλεῖτερο δῶρο... Θυμᾶμαι, παιδάκι μου, τὸ Λάμπρο, πῶς ὅταν νεογάμπρος ἀρματώθηκε τὴν Ἀμπρὴ καὶ χόρευε τὴ Πασχαλιὰ πέρα ἔς τὰ ἑσθία τῆς ἐκκλησίας... Ὅθ' ἔφαμε ἀπόψε μαζὴ γιὰ τὴν ὑγιᾶ τοῦ παιδιοῦ μου καὶ αὔριο τὸ ταχεῖο τραβῆς τὸ δρόμο σου... Ὅθ' μὲ παρηγορήσῃς κιόλας... γιατί σήμερ' αὐτὴν τὴν ὥρην παντρεύεται ἡ νύφη μου ἢ Κωνσταντινιά... ἀκούς, παιδί μου, τὰ τραγοῦδι' καὶ τοὺς χορούς... Καὶ ἔσ' ἂν ἤκουσα τὰ τραγοῦδι' τοῦ λένε, ὅταν στολίζον τὴ νύφη, θάρρεψα πῶς ἂν ὁ γυιὸς μου πέθαινε, ξανὰ τὸν πεθαίνει σήμερ' ἢ Κωνσταντινιά... τὴν παντρεύουε χωρὶς νὰ θέλῃ ἢ καὶ ὑμνήθη... Ὁ ἀδελφός τῆς θαρρεῖ πῶς δὲν ἔβρη τὸ παιδί μου!...

Ἡ φωνὴ τῆς διεκόπη ὑπὸ τῶν λυγμῶν καὶ δύο δάκρυα ἠκολούθησαν διαυλακισθέντα εἰς τὰς ρυτίδας τοῦ προσώπου τῆς...

— Ἐγὼ κυρὰ μου, ἔρχομαι ἀπὸ τὴ Βλαχιά καὶ ξέρω πῶς ὁ γυιὸς σου εἶναι καλὰ καὶ ἔβρη...

Ἡνωρθῶθη ὡς νεᾶνις δεκαοκταέτης καὶ σφίγγασα αὐτὸν εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς ἐτραύλιζε μὲ βίαν·

— Πῶς; τί εἶπες; Πές; ζῆ; ἔρχεται ὁ Λάμπρος μου; τὸ παιδάκι μου;!!...

— Ναί, κυρὰ μου, θάρρη, ἔχε ὑπομονὴ καὶ ἔλ-

πίδα. 'Εγώ θά φύγω μιά στιγμή τώρα και σέ
'λίγη ώρα είμαι έδω.

— Νά πās, παιδί μου, 'ς τή χαρά...

— 'Όχι, ποτέ αυτό... Θά πάω νά διώ ένα
γνωστό μου έδω γείτονα, αν ήρθε από τó χαρά...
'Εχω δρό λόγια νά νά του πώ...

Και ταχύς ως ό άνεμος έφυγεν ό ξένος, ή δέ
γραία 'Αγγελική ένόμιζεν ότι όλα αυτά ήσαν έν
όνειρον και τίποτε περισσότερο.

III

Είς τήν οίκίαν τής νύμφης Κωνσταντινιάς πλη-
θος άρκετόν ήτο συνηθρισμένον. Και έκ τών γυ-
ναικών άλλαι έστηναν τά προικιά και άλλαι ή-
τοίμαζαν τά φαγητά. Και ή στολίστρα έστόλιζε
τήν Κωνσταντινιά. Οί άνδρες είς άλλο δωμάτιον
έθουν τώ Βάκχω εύφρολογούντες και δυτανασχε-
τούντες διά τήν βραδύτητα τών συμπεθερών.
Μόνος ό άδελφός τής νύμφης από τó έν δωμάτιον
έπήγαινε είς τó άλλο δίδων διαταγās. 'Εφάνετο
δέ πολύ συγκεκινημένος διά τόν γάμον τής άδελ-
φής, διά τόν όποιον δέν συγκατένευεν αύτη.

Αίφνης άγνωστος διασχίζων τó πλήθος πλη-
σιάζει τήν νύμφην, είς τó ούς τής όποιας ψιθυρί-
ζει μερικās λέξεις. 'Η νύμφη πίπτει λιπόθυμος.
Πανδαιμόνιον άληθές έγείρεται. 'Ο άδελφός
τής νύμφης έφορμά κατά τού βεθήλου και προσ-
παθει νά έμπήξη άμφιστομον μάχαιραν. 'Εντρομοί
αί γυναίκες και οι περισσότεροι άνδρες διασκορ-
πίζονται ό δέ άγνωστος εύρίσκειται μόνος σχεδόν
πρό τού άδελφού κραδαίνων τρομεράν πιστόλαν...

Τέλος ως έκ θαύματος καταπίπτουσιν έκ τών
χειρών των τά φονικά όπλα και θερμότατος άν-
ταλάσσεται έναγκαλισμός...

Τό πλήθος είχε φύγει ήδη και πρό αυτού ή
φήμη ότι ή νύμφη έφονεύθη ύπ' άγνώστου. Τό
συμπεθερολόγιον είς τήν οίκίαν τού γαμβρού φεύ-
γει έντρομον και ό γάμος ματαιούται.

IV

'Η δυστυχής γραία έξεφόρτωσε τās άποσκευās
του ξένου και έκλεισεν είς ένα χέρσον κήπον τόν
έππον του, έμαγειρεύσεν αύγά, άφ' ού ήναψε με-
γάλην πυράν έν τή έστία και έσφαξε και μίαν όρ-
νιθα, τήν όποιαν έτηγάνιζεν, ότε στρέφεται όπι-
σθέν της και βλέπει τόν ξένον. Νομίζει ότι εύρί-
σκειται πρό φαντάσματος.

Προσηλόνει τó βλέμμα της και έκθαμβος δια-
κρίνει υπό τó άπλετον φώς τής πυράς μορφήν ό-
μοίαν πρός τήν του Λάμπρου και όπισθεν διαγκρ-
φομένην γλυκειαν φυσιογνωμίαν τής Κωνσταντινιάς.

— Πώς σέ λένε, παιδί μου;

— Λάμπρο, μητέρα μου.

— Και σήμερα γιορτάζεις, νά ζήτης χρόνια
πολλά και νά σέ χαιρεται ή μάνα, πού μ' έκκ-
μες και 'μένα νά χαρώ με τή καλή σου είησι
για τó παιδί μου. Πώς 'μοιάζεις τó παιδάκι μου!
'Ετσι 'ψηλό, έτσι ξανθό... έτσι άφράο σαν έσένκ...
Θά μ' άφήσης τή δολιομάννα νά σέ φιλήσω για
τόν πόνο του γυιού μου, άφ' ού έχεις και τó ίδιο
τόνομα.

— Μάνα μου, είμαι ό Λάμπρος!... νά και ή
Κωνσταντινιά!.....

— Παιδάκι μου!.....

Κων)πολις, 'Απρίλιος 1903

Σπυριδών Οικονόμου.

ΒΡΑΧΕΙΑΙ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

ΕΙΣ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑΝ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ

(άπόσπασμα άνεκδότου φιλολογικής μελέτης)
υπό του καθηνητού Blacido Bianco.

Ούδεμία ύπάρχει άλλη γλώσσα ύπερβαίνουσα
τήν έλληνικήν ή μόνον δυναμένη νά έξισωθή αύ-
τή έν τή έντέχνω και ποικιλωτάτη χρήσει, ήν
αύτη ποιείται έν τή συντάξει. Συνοψίζομεν παρο-
δικως ταύτα, άτινα έδέοντο εύρυτέρας άναπτύ-
ξεως, ίνα μη ύπερπηδήσωμεν τά όρια, άτινα ή-
μιν αύτοις έπεβάλομεν. Δι' εκείνον, όστις γνωρί-
ζει τήν γλώσσαν, άρκει νά ύπομνήσωμεν άκόμη
τήν χρῆσιν τών προθέσεων και τών προτακτικών
μορίων, τών συνδέσμων και τών μορίων, άτινα
σχηματίζουν τās λεπτοτέρας και ποικιλωτέρας
συνδέσεις μεταξύ τών λέξεων, τών προτάσεων,
των περιόδων. 'Αρκει νά ύπομνήσωμεν τόν πλου-
τον έν τοις έπιτακτικοίς μορίοις τής παραγωγής,
διά τά όποια μία και ή αύτη ρίζα λαμβάνει
κατά μικρόν ποικιλωτάτας ταξινόμιας άνευ ούδε-
μιάς ποτε άπωλείας τής φυσιογνωμίας αύτης,
και τής συνειδήσεως τής ημελειώδους αύτης σημα-
σίας. 'Αρκει επί τέλους νά ύπομνήσωμεν τήν έκ-
τακτον πρός τήν σύνθεσιν ροπήν, ήτις σχεδόν

έντελως έλλείπει έκ τής λατινικής και έλαστος θά
συμφωνήση εύκόλως ότι γλώσσαν ώραιοτέραν και
τελειότεραν ούδέποτε ώμίλησεν ό άνθρωπος. Ού-
δεμία άλλη γλώσσα έξ ίσου πρός τήν έλληνικήν
ήδυνήθη νά άποδώση τó ανθρώπινον πνεύμα, έν
όλοκληρώ αύτου τή πολυπλόκη ένότητι, διαχω-
ρίζουσα έν ταύτῳ σαφώς τά διάφορα στοιχεία
και μέλη, τά όποια συνθέτουσιν αύτήν, και έκ-
φάνουσα έκάστου τās άμοιβαίαις σχέσεις. 'Η
Σανσκριτική, καιπερ κατά πολύ έν μορφίς τής
έλληνικής πλουσιωτέρα, δέν ήδυνήθη νά μεταχει-
ρισθή αύτάς μετά τής αύτης έπιτηδεύτητος. Αί
προτάσεις αύτης ακολουθούσι κανονικως αί μέν
τάς δέ μετά μονοτόνου παρατακτικής ένότητος
βρειαι ένεκα ύπερβολικως συχνής χρήσεως μετο-
χών, μορφών γερονδιακών και τοπικών άπολύ-
των. 'Η άμοιβαία λογική αύτων έξάρτησις όλο-
τελως δέν έκφράζεται και μόνον έκ τής όλοκλη-
ρου πλοκής του λάγου δύναται νά διοραθή και
προμαντευθή. 'Εν τή έλληνική περιόδῳ τούναν-
τίον τó πνεύμα κατοπτρίζεται δικυγως έξ όλο-
κληρου ή κατάταξις τών λέξεων και τών προ-
τάσεων, κυρίων και δευτερευουσών, άνεξαρτήτων
και έξηρητημένων, έκφράζει μετά πλήρους έναρ-
γείας τās λογικάς σχέσεις πάσης αύτης μερίδος,
άναπαράγουσα διάλέξεων μετ' σπινίας άγχινοίας
πῶσαν τήν ένδύμυχον κατεργασίαν του πνεύμα-
τος, όπως αύτη έξετυλίχθη έν τῷ νῷ. Τοιαύτην
έκτακτον δύναμιν έκφράσεως άποτελει ή έλληνική
διά τών πολλών και ποικίλων αύτης μορίων, ά-
τινα είναι είς τών μάλλον έπιζήλων αύτης πλού-
των και ών εύιοιώτερον δύναται τις νά αισθαν-
θή ή νά διασπρήση τήν δύναμιν και άξίαν. Ταύ-
τα χρησιμεύουσιν έκπληκτικως είς τó νά συνδέ-
σωσι τās λέξεις και τās προτάσεις έν τῷ λόγω
οὔτως, όπως έν τῷ νῷ είναι συνδεδεμένοι αί
ιδέαι, αί κρίσεις, οι συλλογισμοί: και αί άσθενέ-
στεραι λογικαι συνδέσεις, αί λεπτόταται άπο-
χρώσεις του πνεύματος, αί ώβρότεραι τής ψυχής
συγκινήσεις δι' αύτων εύρίσκουσιν έκδήλωσιν έν
τῷ λόγω. Και έν μόνη δέ τή γραμματική αύτης
θεωρουμένη ή έλληνική γλώσσα είναι ώραιότατον
και άληθές έργον τέχνης. Μόνος ό λαός εκείνος
όστις ήδυνήθη νά δώση ήμιν τόν 'Απόλλωνα' αύ-
του και τήν 'Αφροδίτην τής Μήλου, ήδυνήθη νά

δημιουργήση τήν γλώσσαν ταύτην ως θελκτικόν
και σύμμετρον άγαλμα άθλητού, ένθα πάν είναι
άκμή και ζωή και κίνησις, ένθα τó όλον καλως
συναρμόζεται όμοῦ και έκπληκτικως συντείνει
πρός προσδιορισθέντα σκοπόν. Ούδέν είναι άχρη-
στον, ούδέν περιττόν, ούδέν νεκρόν και άδρανές.

'Ότε οι 'Ελληνες παρουσιάζονται κατά πρώτον
έν τή ιστορία και διακρίνονται μεταξύ τών πελα-
σγικών και θρακικών πληθυσμών, οτινες πρό αύ-
των κατώκουν τήν 'Ελλάδα, αύτοι μέν είναι
πλέον διηρημένοι είς φυλάς, ή δέ γλώσσα αύτων
είς διαφόρους διαλέκτους.

'Η διαίρεσις αύτη άνέρχεται βεβαίως είς τά
βάθη τών προϊστορικών χρόνων, άφ' ού οι χαρα-
κτήρες, οτινες διέκρινον τās φυλάς και τās δια-
φόρους διαλέκτους, ύπῆρξαν τόσον ισχυροί και έρ-
ριζωμένοι έν τή φύσει έκάστης φυλής, ώστε πλεί-
στοι αιώνας άμοιβαίων έπιμιξιών και κοινής άνα-
πτύξεως δέν ήρκεσαν έπειτα νά τους έξαλείψωσιν.

Τά σκόπη πυκνούνται βαθθα επί τών μεμικρο-
σμένων τούτων έποχών τής 'Ελληνικής ιστορίας,
αί δέ καρτερικαι και άπειράριθμοι έρευнай τών
σοφών δέν ήδυνήθησαν νά διαλύσωσιν άκόμη αύ-
τά, ουτε θά δυνηθώσιν ίσως ποτέ. Δύναται νά
θεωρηθή όμως σήμερα άναντιρρήτον, ότι οι Πελα-
σγοί και οι Θρακες ύπῆρξαν λαοί 'Αριανικής κατα-
γωγής, λαν συγγενείς τοις 'Ελλοσι, και ότι ώμί-
λουν γλώσσαν, ής αί μετέπειτα διάλεκτοι τής
'Ελλάδος δέν ύπῆρξαν ει μη διαδοχικαι παρα-
γωγαί. Τά έθνολογικά και γλωσσικά ζητήματα
έν τούτῳ άπτονται και συμπλέκονται άμοιβαίως,
ζητούντα και δίδοντα τά μέν είς τά δέ διαφωτι-
σμούς και βοθηείας.

'Η ιστορία δέν γνωρίζει νά έπαναλάβη τίνι
τρόπῳ και διά τίνων οδών οι 'Αριανικῆς κατα-
γωγής λαοί ήλθον είς τήν χερσόνησον ένθα είναι
σήμερα ή 'Ελλάς. Είτε όμως έκ τών όροπεδίων
τής κεντρικής 'Ασίας εκινήθησαν πρός δυσμάς
διερχόμενοι πρός άρκτον του Εύξεινου Πόντου, ίνα
έντεύθεν καταβώσιν είς τήν χθαμαλήν του Δουνα-
βειος πεδιάδα και άφικόμενοι είς τó 'Αδριατικόν
διηρθσαν και μία μερίς αύτων ίστράφη πρός νό-
τον και διά τών οδών τής 'Ηπείρου κατήλθεν,
ίνα καταλάβη τήν χερσόνησον κατά τόν αυτόν
περίπου τρόπον, καθ' όν πολλούς αιώνας βραδύτε-

ρον οι Γότθοι, οι Οὔνοι και ἄλλοι λαοὶ ἤλθον ἐκ τῆς Ἀσίας πρὸς καταστροφὴν τοῦ Ρωμαϊκοῦ κράτους· εἴτε διήλθον πρὸς νότον τοῦ Εὐξείνου καὶ διελθόντες τὴν μικρὰν Ἀσίαν, ἀφίκοντο εἰς τὰς ἀκτᾶς τοῦ Αἰγαίου, καὶ ἐντεύθεν ἤλθον κατόπιν νὰ καταλάβωσι τὴν Ἑλλάδα, μέρος μὲν διερχόμενον ἐκ νήσου εἰς νήσον, μέρος δέ, διὰ τοῦ Βοσπόρου, καὶ τῶν ἀκτῶν τῆς Θράκης· εἴτε, ὅπερ δὲν φαίνεται ἀπίθανον, καὶ δι' ἀμφοτέρων τῶν ὁδῶν, λαοὶ Ἀριανικῆς καταγωγῆς κατέλαβον τὴν Ἑλλάδα, καθὼς βέβαιον εἶναι ὅτι αἱ μεταναστεύσεις αὐταὶ συνέβησαν, ὡς ἦτο φυσικόν, ὀλίγον κατ' ὀλίγον κυμάτων δίκην ἀκολουθούντων καὶ ἀκολουθουμένων, καὶ εἰς διαστήματα χρόνου διάφορα. Αἱ τελευταῖαι ἐλθοῦσαι μεταναστεύσεις ἐξετόπιζον καὶ ὤθουν πορρωτέρω τὰς πρώτον ἐλθούσας ἢ ὑπερετίθεντο αὐτῶν.

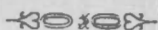
Τὰ χρονικὰ διαστήματα μεταξὺ τῆς μιᾶς καὶ τῆς ἄλλης μεταναστεύσεως ἦσαν ὅτε μὲν μᾶλλον, ὅτε δὲ ἥττον μακρὰ, ἐκάστη δὲ νέα μετανάστευσις ἦτο μᾶλλον ἢ ἥττον διάφορος τῶν προηγηθειῶν κατὰ τὰ ἦθη, τὰς συνθηκὰς, τὴν διάλεκτον. Οὕτως ἐπὶ τοῦ μικροῦ τῆς Ἑλλάδος ἐδάφους εὐρίσκομεν, ὅτε ἐκφύονται τὰ πρῶτα δένδρα τῆς ἱστορίας, μεγάλην ποικίλιαν λαῶν, διακεκριμένων δι' ὀνομασιῶν διαφόρων, συνηθροισμένων ποικίλως εἰς πολλὰ ἀνεξάρτητα κράτη, ἅτινα ὀμιλοῦσι διαλέκτους συγγενεῖς μὲν, ἀλλ' οὐχὶ τὰς αὐτάς. Ἡ συναίσθησις τῆς κοινῆς καταγωγῆς καὶ τῶν ἀμοιβαίων συνδέσμων ἦτο ἔν τισι μὲν μᾶλλον, ἔν τισι δὲ ἥττον ἐξησθημένη ἢ ἐσθεσμένη συμφώνως πρὸς τοὺς μεγαλειότερους ἢ μικροτέρους τοῦ ὀμιλεῖν συνδέσμους, ἐνίοτε δὲ οἱ μὲν ἐνόμιζον καὶ ὠνόμαζον ξένους καὶ βραβάρους τοὺς δέ. Οὕτω συνέβη νὰ μὴ αἰσθανθῶσιν ἐαυτοὺς οἱ Ἕλληνες ἀδελφοὺς πρὸς τοὺς Θράκας, τοὺς Πελασγούς, τοὺς Κάρας, δι' οὓς ὁμως ἡμεῖς ἔχομεν πᾶν τεκμήριον νὰ πιστεύσωμεν ὅτι ὑπῆρξαν τῆς αὐτῆς Ἀριανικῆς οἰκογενείας, εἰς τὴν ὁποίαν ἀνήκον οἱ Ἕλληνες.

Ἐάν αἱ πρώτισται Ἀριανικαὶ μεταναστεύσεις, ὅπως δὴποτε καὶ ἂν θέλωσι νὰ ὀνομάσωσιν αὐτάς, εὔρον τὴν χερσόνησον ἤδη κατελημμένην ὑπ' ἄλλων λαῶν καταγωγῆς καὶ γλώτσης διαφόρου τῆς αὐτῶν, ἡμεῖς δὲν δυνάμεθα νὰ γνωρίζωμεν. Ἐν

τῇ γλώσσῃ, ἐν τοῖς ἤθεσιν, ἐν ταῖς θρησκευτικαῖς πεποιθήσεσιν, ἐν ταῖς ὁλοτελῶς ἑλληνικαῖς ἐγκαταστάσεσιν ἡμῖν δὲν ἀπῆμειν πλέον νῦν νὰ εὖρωμεν ἴχνος τι ἐπιρροῆς ξένης ἐξασκηθείσης ἐπ' αὐτοῦ τοῦ ἐδάφους τῆς νέας πατρίδος ἐκ προτέρων κατοίκων, εἴτε διότι οὗτοι οὐδέποτε ὑπῆρξαν, εἴτε διότι ἡ ἰσχυρὰ ἀφομοιωτικὴ τῶν Ἑλλήνων ἐπίδρασις ἐξήλεψεν αὐτὴν παντελῶς.

Τοιουτοτρόπως ἐν τοῖς προϊστορικῇς ἤδη χρόνοις οἱ κάτοικοι, οἵτινες κατόικουν τὴν Ἑλλάδα, καίτοι ἦσαν μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς οἰκογενείας, ἦσαν διηρημένοι εἰς φυλὰς διαφόρους κατὰ χαρακτήρα καὶ διαφορὰς εἰλημμένους ἤδη πρὶν ἢ φθάσωσιν εἰς τὴν χερσόνησον· πᾶσα δὲ φυλὴ ὠμίλει ἰδίαν αὐτῆς διάλεκτον. (Ἀκολουθεῖ).

ΠΡΩΤΟΜΑΓΙΑ

Πρωτομαγιά! ἡμέρα γλυκεῖα, ποῦ τοῦρανοῦ ἢ χάρι σκορπᾷ ὅσπιν γῆ χαμόγελο, ὅσπιν θάλασσα γαλήνη· ποῦ τὸ λουλοῦδι τῆς ροδῆς, τῆς δάφνης τὸ κλωνάρι τὴν ζηλεμένη εὐωδίᾳ εἰς τὸν ἀέρα χύνει.

Πρωτομαγιά, τὰ γέρι σου τὸ μοσχομυρισμένο τὸ χύνουν διγοκροῖοντας λευκὰ φτερά οἱ ἀγγέλοι· κάθε δροσιὰ σου δάκρυ τους ἀπὸ χαρὰ σταγμένο, κάθε ἀχτίδα γέλοιο τους, κάθε μοσχιά σου μέλι.

Ἐκεῖ δὲ πράσινο βουνὸ λαλῶντας τὴν φλογέρα· ἢ βοσκοπούλα ἢ λιγερὴ τ' ἀρνιά της καμαρόνει. καὶ μιὰ ἀθήα σὰν κι' αὐτή, χιονάτη περιστέρα τσημπᾷ κλωνάρι τῆς μυρτιάς καὶ τίνε στεφανώνει.

Καὶ ἀπὸ πάνω σκύβοντας ἕνα ξανθὸ ἀγγελουδὶ λαλιὰ ἀγάπης μὲ γλυκὸ μουρμουρίσμα τῆς κραίνει: «μὰ πάντα φῶρις, κοπελιά, ὅσπιν κόμπη τὸ λουλοῦδι, γιὰ πάντα ἔχε τὴ χαρὰ μὲς ὅσπιν καρδιὰ ἀνθισμένη!»

Πρωτομαγιά! τὸ δνεῖρο, ποῦ κρυφοβλέπ' ἢ φύσι κατ' ἀπ' τὴν σκέπη τοῦ χιονιοῦ σὰν εἰναικοιμισμένη· εἶναι γλυκεῖα ἢ ὄψι του... καὶ κάπου πρὶν ξυπνήσῃ μὲ μαρτιοῦ ἥλιο ἔσθηνικὸ χαμογελᾷ κλαυμένη.

Πρωτομαγιά, σύ, δνεῖρα τῆς φύσις μαγεμένο, ποῦ ἢ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ ἀλύθεια ἔχει κάμει: ὄλο χαρὰ δὲ κπλαῖδεῖ ἀπδόνι ζηλεμένο κι' ἀντιλαλεῖ μὲ φλιθλίσιμα τὸ ἀργυρὸ ποτάμι.

Γιατί, γιατί, καθὼς αὐτὸ τὸ δνεῖρό σου, φύσι, ὁποῦ τὸν κρῦον ὕπνου σου φωτίζει καὶ μαγεύει,

ἢ πρώτη λάμψη τοῦ ἡλιοῦ τὸν ὕπνον μας σὰν λύση, καὶ τὸ δικό μας δνεῖρο ποτὲ δὲν ἀλπθεύει!...

Μὰ ἀκου!.. πρὶν τὰ λόγια μου ἀπὸ τὸ στόμα βγοῦνε, ἀκούω ἕναν ἄγγελο νὰ μοῦ λαλεῖ ὅτὸ πλάι: «σὶν πεγαλούδαῖς τὰ δνεῖρα θὰ βλέπῃς νὰ πετοῦνε μὲς ὅσπιν τᾶνθον ὅσπιν ἀέλειωτο τοῦ Παραδείσου Μάι!..

«Ἐχομεν αἴλα φτερά τὰ θὰ δνεῖρά σου· τὰ σκιάζ' ἢ σπῖθα τῆς αὐγῆς, πετοῦνε ὅσπιν αἰθέρα· ἔχε ὄλο ζῆς τοῦ οὐρανοῦ κ' ἰθρέφτη τὴν καρδιά σου, χαμογελῶντας φύλαγε κ' εἰ νὰ τὰ ὄῃς μιὰ μέρα!»

Εἶδε ποτὲ τὰ κρῖνα σου, ποτὲ νὰ μὴν πεθαίνουν, πρωτομαγιά, ἐνθύμησι ἀνθοστεφανωμένη, δροσιὰ κι' ἀέρι ἀπὸ ἕψη ἀγγέλοι νὰ μὰς οἰκύνουν κι' αὐτὴ ἢ γῆ γὰ πάντοτε Παραδείσου νὰ γένη!

ΚΟΡΝΗΛΙΑ Α. ΠΡΕΒΕΖΙΩΤΟΥ
ΒΙΡΓΙΝΙΑΣ Π. ΒΥΑΓΓΕΛΙΔΟΥ

ΤΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΕΝΟΣ ΣΥΖΥΓΙΟΥ

— *Αδυναμία!* τὸ δνεῖμά σου εἶναι γυνή! —

III

(Συνέχεται ἀπὸ προηγ. φύλλον).

Πλὴν τὸ κακὸν δὲν παρήρκετο ὡς ἤλπιζε καὶ τοῦτο μ' ἐπέβει· καὶ ὅτε τῆ ἐξέφρασα τοὺς φόβους μου, θέλων νὰ τὴν ἀνακρίνω, αὐτὴ, χαϊδευμένη ὡς ἦτο, ὡς διχρυστομένη μικρὰ γαλή, ἐκρυπτε τὴν χαρίεσσαν κεφαλὴν της εἰς τοὺς κόλπους μου λέγουσα— «Ἐδῶ εἶμαι ἀσφαλῆς, ἐδῶ ἡ νύσος δὲν θὰ μὲ καταδιώξῃ, ἔστο ἡσυχος καὶ μὴ τρομάξῃς, δειλὲ μου σύζυγε.

Καὶ ἐγὼ ἐνῶ τὰ μῆλα τῶν παρειῶν της ἐκάλυπτοντο ὑπὸ πυρετώδους ἐρυθρήματος προδίδοντο, τὴν κόπως τῶν νεαρῶν της δυνάμεων, ἐνῶ τὸ κινάλλιον τῶν χειλέων της εἶχε λευκανθῆ καὶ ὁ μέλας κύκλος τῶν ὀφθαλμῶν της πλατυθῆ, δίδων αὐτῇ ἐξαλλοὺν καὶ θλιβερὰν ὄψιν.

— Πίσχεις, τῆ εἶπον ἡμέραν τινὰ, μὴ θέλῃς νὰ μὲ ἀπατήσης, ἀγάπη μου, τὸ βλέπω. Ἕλλη, μὴ ἐπιμένῃς νὰ μὲ γελάς...

— Ἐχεις δίκαιον, ἀπεκρίθη μειδιῶσα θλιβερώς, καί, πάσχω ὀλίγον... ὑποφέρω ἀναίτιως καὶ χάνω τὰς δυνάμεις μου ὅσημέραι ἐνόμιζα ὅτι ἦτο παραστικὸν πλὴν τὸ κακὸν ἐξακολουθεῖ· δὲν πιστεύω νὰ εἶναι σοδαρόν, μὴ ἀνησυχεῖ...

Νὰ μὴ ἀνησυχῶ!... Εἶχον δάκρυα εἰς τοὺς ὀφθαλμούς, ὅτε ἔλαβον τὴν χαρίεσσαν κεφαλὴν της μεταξὺ τῶν χειρῶν καὶ τρυφερῶς ἐξήταξα τὴν ὄψιν της. Πόσον εἶχεν ἀλλοιωθῆ!... Ἐφθινεν ὑπὸ τὸ βλέμμα μου, ὑπὸ τὴν ἐγώσμον τοῦ ἐρωτός μου, καὶ ἐγὼ, ὅστις τὴν ἠγάπων ὑπὲρ πᾶν ἄλλο ἐν τῷ κόσμῳ, ἐγὼ τὴν ἐφόνευον. Κατετρόμαξα καὶ ἀρπάξας τὸν πῖλόν μου, ἀφῶ ἐπέθηκα φίλημα ἐπὶ τοῦ μετώπου της, ἔσπευσα παρὰ τῷ ἰατρῷ μου, ὅστις ἦν διακεκριμένος ἐπιστήμων, καὶ τῷ ἐξωμολογήθην τὰς ἀνησυχίας μου.

— Ἰατρέ, τῷ εἶπον, σὲ παρακαλῶ ἐλθέ νὰ τὴν ἐξετάσης καὶ ἂν, ὃ μὴ γένοιτο, ἀνακαλύψῃς βλάβην τινὰ ὀργανικὴν, πρὸς τὴν μὴ τὴν πτυχήσης. Τρέμω δι' αὐτήν...

Παρακαθὼν τοῦτον ἐπέστρεψα παρὰ τῆ συζύγου μου· αὐτὴ ἐξεπλάγη εἰς τὴν θέαν τοῦ δόκτορος, πλὴν προσεφέρθη πειθηνίως, ὅπως μ' εὐχαριστήσῃ...

— Γνωρίζεις, τῆ εἶπον, ὅτι ἐ διαφέρει τὴν φιλότατην ὑγείαν σου μὲ συγγινεῖ μεγάλως. Δὲν ἔχεις τίποτε, πλὴν δὲν θέλω νὰ σὲ βλέπω ὠχρὰν, ὡς εἶσαι τώρα...

Μοὶ ἐμειδίασεν εὐγνωμόνως καὶ ἀρέθη εἰς τὴν ἰατρικὴν ἐξέτασιν εὐπειθῶς, κατανοοῦσα ὅτι δὲν ὤρειλε νὰ πιζῆ μὲ τὴν ὑγείαν της, διότι οἱ πόνοι της ἦσαν πόνοι μου, καὶ ἂν ἤθελε νὰ μὴ ὑποφέρω ὤρειλε πρῶτον ἐκεῖνη νὰ εἶναι ὑγιής.

Ἀφῶ ὁ ἰατρός ἐπὶ πολὺ ἐξήτασεν αὐτήν, ἀνηγέρθη χαίρων, διότι, δόξα τῷ Θεῷ, δὲν ἀνεκάλυπτε τίποτε σπουδαῖον ἐκτὸς μιᾶς μεγάλης χαλαρώσεως τοῦ νευρικοῦ συστήματος καὶ... ἀναίμιας καταφανοῦς προερχομένης ἐκ προδιαθέσεως πρὸς τὴν χλωρῶσιν.

— Φίλε μου, μοὶ εἶπε, ἡ κυρία τίποτε ἀνησυχτικὸν δὲν ἔχει. Εἶναι κράσεως νευροπαθοῦς καὶ τὴν εὐρίσκω μεγάλως ἐκνευρωμένην. Ἡ ὑπεροβολικὴ εὐτυχία κουράζει τὰ νεῦρα της. Σὲ συνιστῶ τὸ nec plus ultra. Σκέφθητι ὡς φρόνιμος πῶς νὰ δώσης ὀλίγην ρωστικότητα εἰς τὰ χαλαρωμένα νεῦρα της καὶ πῶς νὰ πλουτίσης τὸ ἀδυνατισθὲν αἷμα της.

— Τί ὀρεῖλω νὰ πράξω, ἰατρέ; ἠρώτησα ἑτοιμός εἰς πᾶσαν θυσίαν ὅπως μὴ ἢ ἡ σύζυγός μου ὑποφέρῃ καὶ προπάντων ἐξ αἰτίας μου. Ὅπως δὲν δὲν διατάσσεται;

— Ούδεμίαν, ἀπεκρίθη. Φάρμακα δὲν δίδω. αὐτὰ δύνανται νὰ κουράσουν τὸν στόμαχον ἀνωφελῶς χωρὶς νὰ ἐπιφέρουν βελτιώσιν. Εἶμι ἐκνότης τῆς πολυφαρμακίας. Κίνησις, ζωὴ, καθαρὸς ἀήρ, καλὴ τροφή, γυμναστική...

— Αὐτὰ εἶναι πράγματα γενικὰ καὶ ἀρηρημένα, ἀπεκρίθη ἡρεθισμένος· εἰπέτε μοι τί ὀφείλω νὰ πράξω.

— Ἐνα ταξιδάκι, εἶναι τὸ μόνον φάρμακον, εἶπεν ὁ ἰατρός. Στείλατέ την μέχρι Κωνσταντινουπόλεως, ἐάν δὲν συμμορφωθῆτε πρὸς τὰς διαταγὰς μου δὲν ἐγγυῶμαι διὰ τίποτε...

Ἡμην πρόθυμος νὰ δώσω καὶ τὴν ζωὴν μου αὐτὴν μειδιῶν, ὅπως μὴ ἡ Ἑλλη μου ὑποφέρῃ. Εἶχε δίκαιον ὁ ἰατρός. Ἡ εὐτυχία εἶναι ἐγωίστρια ὡς ὅλα τὰ εὐτυχῆ αἰσθήματα. Ἐν ταξείδιον ἦτο ἀναγκαιόν. Ἡ κίνησις, ὁ ἀήρ τῆς θαλάσσης θὰ ἐπερρώνουν τὰ χαλαρωμένα νεῦρα τῆς καὶ θὰ τῇ παρείχον τὰς ἀναγκαίας δυνάμεις πρὸς ἀναζωπύρωσιν τοῦ αἵματός τῆς. Τότε ἐνεθυμήθη ὅτι εἶχον συγγενῆ τινα εἰς Κωνσταντινούπολιν, θέλαν τινα ἀνήκουσαν εἰς τὴν καλλιτέραν κοινωνίαν τοῦ Πύραν. Ἀπεφάσισα νὰ πέμψω τὴν σύζυγόν μου παρὰ τῇ θείᾳ Ἐλεονώρα, ἐπιφορτίζων αὐτὴν νὰ φροντίσῃ περὶ τῆς Ἑλλης ὡς θὰ τὸ ἐπραττε μήτηρ. Περὶ τούτου δὲν ἀμφέβαλλον. Ἐσπεύσα ὅθεν πλησίον τῆς συζύγου μου.

— Ἦκουσες, φιλότατη μου, τὸν ἰατρόν; Σὲ διατάσσει νὰ ταξιδεύσῃς. Θὰ ὑπάγῃς εἰς Κωνσταντινούπολιν. Αἱ ὑποθέσεις μου, Ἑλλη, μ' ἐμποδίζουν νὰ σε συνοδεύσω· θὰ τηλεγραφήσω εἰς τὴν θείαν Ἐλεονώραν νὰ ἔλθῃ νὰ σε παραλάβῃ. Ἡ Κωνσταντινούπολις κατὰ τὴν ὥραν αὐτὴν τοῦ ἔτους εἶναι καταλληλοτάτη πρὸς ἐπίρρωσίν σου. Ἡ θεία ἔχει θέρετρον εἰς Πρίγκηπον. Ζῆ μεγαλοπρεπῶς· θὰ κινήθῃς, θὰ διασκεδάσῃς, θὰ κάμῃς λουτρά εἰς τὴν θάλασσαν τοῦ Μαρμαρᾶ, θ' ἀναπνεύσῃς τὰς βλασαμώδεις αὔρας τῶν πευκῶν τῆς ὠραίας Πρίγκηπονήσου καὶ θ' ἀνακτήσῃς τὴν υγίειαν καὶ εὐεξίαν σου. Μὴ μὲ εἰπῆς ὄχι· θέλω δυσαρστηθῆ. Σὲ διατάσσω νὰ διασκεδάσῃς, ὅπως δώσῃς ἀλίγην ζωὴν εἰς τὰ ταλαίπωρα νεῦρά σου. Ἄχ, Ἑλλη, ἡ εὐτυχία μου ὑπῆρξεν ἐγωίστρια, πλὴν πρὸς τιμωρίαν μου θέλω ὑποφέρει ἀγογγύστως τὸν χωρισμόν σου. Κατόπιν θὰ ἔλθω νὰ σε παραλάβω ὑγιᾶ καὶ εὐρωστον.

Ἡ Ἑλλη καθ' ὅσον ἐλάλουν ἀνεκίνει τὴν κεφαλὴν, ὡς πιθίον δυτηρετημένον.

— Ὅμιλεῖς ὠραῖα, εἶπε, πλὴν νὰ χωρισθῶμεν, νὰ φύγω μόνη, ἐνῶ ἐσυνείθισα νὰ ζῶ μετὰ σοῦ, ὑπὸ τὸ βλέμμα σου, Φιλῆμον, μέσα εἰς τὰς θωπέας σου; ... Τὸ σκέπτεσαι, φίλε μου, αὐτὸ ποῦ λέγεις; ...

— Φίλτατον παιδίον, ὑπέλαβον κατανοεῖς μυθίως, διὰ τὴν προσφιλῆ υγίειαν σου, εἶμι πρόθυμος εἰς πᾶσαν θυσίαν.

Ἐκρεμάσθη εἰς τὸν τράχηλόν μου, ὡς παιδίον χαϊδευμένον εἰς τὸν τράχηλον τῆς μητρός του, καὶ μ' ἐθεώρει μὲ παράπονον τρυγόνος, μὲ τοὺς ὠραίους στιλπνοὺς ὀφθαλμούς τῆς, ὧν τὸ μυστηριώδες πῦρ, ἡ ἱερὰ ἐκείνη φλόξ, ἦτις μ' ἐθέρμαινε, μὲ συνεκίνησε ἡδὴ καὶ μὲ ἀρώπλιζε.

(Ἀκολουθεῖ)

ΤΟ ΠΑΘΗΜΑ ΤΟΥ ΦΑΣΟΥΛΗ

Κιτὰ πᾶσαν ἀπόκρουσιν καὶ ἡ Βουλὴ καὶ λαμπρύνουν ὠραῖοι χοροὶ τὴν Ἑλλάδα. Εἰς αὐτοὺς προσκαλοῦνται, χορεύουν πολλοί. Αἰσθημάτων συγκρούσεις ἐκεῖ προκαλεῖ ὁ σοφὸς Φασουλῆς μὲ τὴν ξένην βελάδα.

Ἄλλ' ἐνῶ πρὸς νεάνιδα οὗτος χωρεῖ μὲ καρδίαν σφριγῶσαν πρὸς ἔρωτος μάχην, τῆς βελάδας ὁ κτήτωρ ὀρμη αὐθωρεῖ, Ἐκ τῶν ὤμων τοῦ φίλου αὐτὴν ἀφαιρεῖ καὶ ἀφίνει γυνήν τοῦ ἱππόσου τὴν ῥάχιν!

Μετὰ τόσους οἰκτροῦ ναυαγίου παλμούς ἀσπασθῆτω τοῦ κάργου τὸν μέλανα μούλον· Ἀνατείνων δ' ὑγρούς πρὸς αὐτὸν ὀφθαλμούς. Μὲ προεῖς μετανοίας εἰπέτω ψαλμούς:

«ὦ παμμακάρο, τὸν δὸν νῦν ἀπόλυσον δούλον!» Ἐν Κερασσοῦντι.

Ἄλως.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ ΠΑΝΟΡΑΜΑ

Αἱ καινοτομίαι δὲν ἀρέσουν εἰς μερισμούς. Αὐτοὶ ὅμως οἱ μερισμοὶ δὲν πρέπει νὰ εἶναι ἀνθρώποι τῆς προόδου, διότι ἐάν ἦσαν πράγματι ἀνθρώποι τῆς προόδου δὲν θὰ δυσηρεστοῦντο, ἀλλὰ τὸναντίον θὰ χυχαριστοῦντο, καὶ μεγάλως μάλιστα, διὰ τὰς καινοτομίας, αἱ ὅποιαι ἴρχισαν νὰ εἰσάγονται παρ' ἡμῶν τελευταίως. Ἡμεῖς εἰμεθα ὑπὲρ τοῦ art-nouveau. Καὶ διὰ τοῦτο δὲν ἐκπλητόμεθα διόλου ὅταν βλέπωμεν τὴν ἐπιούσαν εὐεργετικὴν χορῶν ἢ ἐσπερίδων νὰ δημοσιεύονται εἰς τὰς ἐφημερίδας εὐχαριστήρια τῆς πῆχης, μνημονεύοντα τὰ ὀνόματα ὄλων τῶν λόγῳ ἢ ἔργῳ, οὕτως ἢ ἄλλως, συντελεσάντων εἰς τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ χοροῦ ἢ τῆς ἐσπερίδος μὴ ἐξαιρουμένων οὔτε τῆς Μαριγῶς, τῆς πλύστρας, ἢ ὁποῖα ὄλω; ἀφιλοκερδῶς ἐσφουγγάρισε τὴν αἴθουσαν, οὔτε τοῦ Χατζῆ Ποδόζη τοῦ μπακάλη, ὅστις φιλογενῶς καὶ

ΕΠΙΦΥΛΛΙΣ

A. B. ΣΤΕΡΝ

ΤΟ ΕΓΚΛΗΜΑ ΤΟΥ ΑΛΕΞΙΟΥ

(Ἐκ τοῦ ρωσικοῦ)

III

(Συνέχεια ἴδτε προηγ. φύλλον).

Τὴν ἔλαβε μεταξὺ τῶν δύο αὐτῆς χειρῶν, ἐντὸς τῶν μελανῶν χειροκτιῶν καὶ ἀπομακρύνουσα αὐτήν, — τὴν στιγμὴν ἐκείνην τὸ πρόσωπον τῆς μητρός του ἐφάνη εἰς τὸν Ἀλέξιον τόσον μικρόν, συνεσταλμένον καὶ οἰκτρόν! — καὶ παρατηροῦσα αὐτὴν εἰς τοὺς δακρυβρέκτους αὐτῆς ὀφθαλμούς, ἐπρόφερον:

— Πόσον καίρῳ ἔχομεν νὰ ἐπανιδώμεν ἀλλήλας, καὶ ὅπῃ ποίους ὄρους συννητήθημεν, Ἀλεξάνδρα!

Ἡ φωνὴ τῆς Κλεοπάτρας Βασιλειεβνας ἦτο φοβερά· εἶχε τι τὸ ἀλαζονικὸν καὶ συγχρόνως τὸ ἰσχύον ὄρος. Ἐνεποίει ἐντύπωσιν σχεδὸν τραγικὴν. Ὁ Ἀλέξιος ἤσθάνθη

φιλανθρώπως φερόμενος, προτήνεγκε τὴν ἀρένν καὶ τῆς τριλόσκουπες.

Μεταξὺ λιμοκονδόρου καὶ τραπεζίτου·

— Ἡ κόρη σας μ' ἐνέπνευσε τὰ ἀγνότερα τῶν αἰσθημάτων καὶ ἔρχομαι νὰ καταθέσω εὐλαβῶς τὸ ὄνομά μου καὶ τὴν καρδίαν μου.

— Ἐκάμεν λάθος, παιδί μου, ἡ τράπεζά μου δὲν δέχεται τοιαύτας καταθέσεις.

Καὶ ἄλλο art-nouveau: τὸ κτυπητὸ καπέλλο.

Ὅποιος τὸ πρωτοφορέσῃ. Εἶναι καπέλλο μαλακὸ μὲ δύο λάκκους ἐμπρὸς ὡς νὰ ἐφαγε δύο γροθιάς. Ἡ φόρμα τοῦ εἶναι κουτσαβάκινη, ἀλλ' ὁ συρμός τὸ υἰοθέτησε καὶ ἡ νελαία μας ὑπέκυψεν εὐλαβῶς. Ὅπως καὶ ἐν ἔξη εἰ κουτσαβάκινης δύνανται νὰ καυχῶνται ὅτι ἐγένεον καὶ αὐτοὶ ἐπὶ τέλους παρέδειγμα ἀξιομίμητον. Τὸ κτυπητὸ ὅμως καπέλλο παρεδέχθησαν καὶ αἱ κυρίαί, διότι πολλὰ ἐξ αὐτῶν ἔσπευσαν νὰ τὸ φορέσουν. Καὶ ἰδὼν προβάλλει, καὶ πάλιν ἀγερώχως ἢ χειραφέτησις, ἀλλὰ τὴν φορὰν ταύτην ὑπὸ τὴν μορφήν κουτσαβάκη.

Μεταξὺ πνευματικοῦ καὶ ἐξομολογουμένου·

— Παιδί μου, σὲ συμβουλεύω νὰ μετανοήσῃς διὰ τὰς κακὰς πράξεις σου, διότι θὰ εὕρῃς τὴν θύραν τοῦ παραδείσου κλειστήν.

τοῦτο καθ' ὀλοκληρίαν καὶ ὠχρίασεν. Ἀλλὰ διὰ τῆς αὐτῆς τραγικῆς φωνῆς μετὰ ἐν λεπτὸν προτέθηκεν:

— Ποῦ διατάτεις νὰ μεταφέρωσι τὰ πράγματά μου, Alexandrine! Ναθαλία, — εἶπεν ἀποτεינוμένη μετὰ ταῦτα πρὸς τὴν μετ' αὐτῆς ἐλθοῦσαν θαλαμηπόλον, — πηγαίνετε ἐκεῖ ὅπου σὰς διατάξωσι καὶ ἀποκατασταθῆτε.

Ἡ φρῆσις αὕτη ἐψύχρηνεν ὀλίγον τὸν Ἀλέξιον. Πῶς; τόσον μόνον: «Ναθαλία, πηγαίνετε ν' ἀποκατασταθῆτε!»

Μετὰ ταῦτα ἀμφότεραι αἱ γυναῖκες εἰσῆλθον εἰς τὴν αἴθουσαν, — ἡ Κλεοπάτρα Βασιλειεβνα μεγαλοπρεπῆς μὲ τὸ ὑψηλὸν αὐτῆς ἀνάστημα, τὸν μακρὸν πένθιμον πέπλον καὶ τὴν γιγαντιαίαν ποδήρη ἐσθῆτά τῆς.

Παρήλθεν ἡμίσεια ὥρα μετὰ τὴν ἔλευσιν τῆς Κλεοπάτρας Βασιλειεβνας. Ὁ Ἀλέξιος ὀλίγον τεταραγμένος καὶ ἐκπληκτος ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ καταφυγίου του, μὴ ἀποφασίζων ἐν τούτοις νὰ εἰσελθῇ εἰς τὴν αἴθουσαν τῶν ὑπαδούχων, ὅπου εὕρισκοντο αἱ κυρίαί. Ἰστάμενος ἐν τῇ αἰθουσῇ πρὸ τοῦ ἀνοικιοῦ παραθύρου καὶ παρακολουθῶν διὰ τοῦ βλέμματος τὸν κῦνα τῆς οἰκίας, κυνηγῶντα πτηνόν τι, ἤκουσε τὴν φωνὴν τῆς μητρός του, ἦτις τὸν προσεκάλεσε.

Ἐνεδύθη τὸν ἐπενδύτην του καὶ μετὰ τινος ψυχραιμίας εἰσῆλθεν εἰς τὴν αἴθουσαν. Ἐκ τῶν τελευταίων ἐκφράσεων καὶ τῶν βλεμμάτων τῶν γυναικῶν ἠνόησεν ὅτι ὀμίλων περὶ αὐτοῦ.

— Ἐλα ἐδῶ, Ἀλέξιε, — εἶπεν ἡ Κλεοπάτρα Βασι-

— Δὲν πειράζει, γέροντά μου, ἐγὼ τὴν ἀνοίγω, εἶπα
σὺ δὲ ρᾶς.

Ἄντ... Παπ...

ΠΑΝΟΡΙΑ ΚΙΝΗΣΙΣ

Τιμητικὴ διάκρισις. Μετ' εὐχαριστίσεως μανθά-
νομεν ὅτι ἀπενεμήθη παρὰ τῆς Α. Α. Μ. τοῦ Σουλτάνου,
ὁ βαθμὸς Σαλισὲ εἰς τὴν ἐκ τῶν διαπρεπῶν μελῶν τῆς
γενικῆς ἀλληλογραφίας τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐσωτερικῶν
καὶ ἐπιθεωρητῆν τῶν ἑλληνικῶν ἐφημεριδῶν Ἀγμέτ Κεμαλ
βέην. Ὁ ἐν λόγῳ ἀξιόλογος ὑπάλληλος τῆς Σεβαστῆς
Αὐτοκρατορικῆς Κυβερνήσεως, τελειόφοιτος τῆς πολιτικῆς
καὶ νομικῆς σχολῆς, πρὸς δὲ καὶ ἑλληνομαθῆς, διακρίνεται
ἐπὶ πλεονεκτίμασιν, ἅτινα ἐπέσυσαν αὐτῷ τὴν γενικὴν
ἀμέριστον συμπάθειαν καὶ ἐκτίμησιν καὶ τυγχάνει πάνυ
ἄξιος τῆς παρασχεθείσης αὐτῷ πολυτίμου διακρίσεως.
Συγχαίροντες δὲ αὐτῷ ἀπὸ καρδίας, τῷ ἐπευχόμεθα καὶ
ἀνωτέρας εἶτι τιμᾶς.

λειθενα, διὰ τῆς τραγικῆς καὶ συγχρόνως θωπευτικῆς
αὐτῆς φωνῆς.

Τώρα ἡ κυρία Σαμπούρωβ ἄνευ περιωμίδος καὶ πύλου
μετὰ τῆς ἰσχυρῆς αὐτῆς ὀφθαλμῶν καὶ ἀπλῶς πρὸς τὰ ὀπί-
σω διηρητημένης αὐτῆς κόμης, ἐφάνη εἰς τὸν Ἀλέξιον
ἄλλη, παρὰ ὅποια ἦτο πρότερον· πολὺ, πολὺ νέα, ὀλι-
γώτερον μεγαλοπρεπῆς, ἀλλ' εἶτι πλέον ὠραία.

Ἐλάβε δι' ἀμφοτέρων τῶν χειρῶν τῆς τὴν κεφαλὴν
τοῦ παιδίου, — αἱ χεῖρες αὐτῆς ἦσαν ἀβραὶ, μαλακαὶ καὶ
εὐωδιάζον, — καὶ στρέψας αὐτὴν πρὸς τὰ ὀπίσω, παρετή-
ρησεν αὐτὸν ἐντὸς τῶν ὀφθαλμῶν του διὰ τῶν φοβερῶν,
πρασινωπῶν, βαθέων καὶ σκοτεινῶν ὡς ἡ θαλασσία ἄμμος
ὀφθαλμῶν αὐτῆς.

— ὦ! ἀγαπητέ μου! αὐτὸς μὲ συνελυπήθη! — εἶπεν.

Καὶ ὁ Ἀλέξιος ἐπεθύμει νὰ κλείσῃ τοὺς ὀφθαλμούς
του καὶ νὰ ἐναγκαλισθῇ αὐτήν. Ἐκείνη ὁμως, καταφιλή-
σασα αὐτὸν εἰς τὰ χεῖλη, ἀφῆκε τὴν κεφαλὴν του ἐκ
τῶν χειρῶν τῆς καὶ τὸν ἀπώθησεν ὀλίγον, ἀποτεινομένη
δὲ πρὸς τὴν Ἀλεξάνδραν Νικολαέβναν.

— Καὶ τὰ μικρότερά σου τέκνα, — τὴν ἠρώτησεν, —
θὰ τὰ ἴδω σήμερον;

— Ἄς τὰ προσκαλέσωμεν ὕστερον θὰ στενοχωρηθῆς.

— ὦ! ὄχι, — εἶπεν ἡ Κλεοπάτρα, — διὰτὶ νὰ στενο-
χωρηθῶ;

Καὶ διέταξε τὸν Ἀλέξιον νὰ προσκαλέσῃ τὰς ἀδελφὰς
καὶ τὸν ἀδελφόν του.

Γάμοι. Ἐτελείσθηεν τῇ παρελθούσῃ Κυριακῇ ἐν
Χρυσοπόλει οἱ γάμοι τοῦ γυναικῶν δ' κληρῶν κ. Νικο-
λάου Παρίση μετὰ τῆς δεσπινίδος Μαρίας Σουλβέιτρον
ιατροῦ. Συνενοῦμεν τὰ ἐγκάρδια ἰμῶν συγχαρητήρια
μετὰ τῶν πολυχρήμων φίλων τοῦ νεαρῷ καὶ εὐχρόστου
ζεύγους, εὐχόμενοι ἅμα αὐτῷ πᾶν ὅ,τι δύναται νὰ κατα-
στήσῃ εὐδαίμονα καὶ τρισόλθιον τὸν συζυγικὸν βίον.

Νευρολογικὴ καὶ Ψυχιατρικὴ Ἐπιθεώρησις.

Περιοδικὸν μηνιαῖον ἐκδιδόμενον ὑπὸ Σ. Βλαδιανοῦ νευ-
ρολόγου κλπ. ἐν Ἀθήναις. — Ἐξεδόθη ἄρτι τὸ τεῦχος τοῦ
Ἀπριλίου τοῦ λαμπροῦ τούτου ἐπιστημονικοῦ περιοδικοῦ,
τοῦ σπουδαιοτάτην ἐν τῇ καθ' ἡμᾶς ἐπιστήμῃ ἔλλειψιν
πληροῦντος, καὶ τὰ μέγιστα τιμῶντος τὸν διαπρεπῆ συν-
τάκτην του, περιέχον ἐμβριθεστάτην αὐτοῦ ἐθολογικὴν με-
λέτην περὶ τοῦ χαρακτῆρος καὶ τῆς ψυχολογικῆς ἐξέλιξεως
τοῦ ἡμετέρου Γένους, ὃς ἦν συγχαίρομεν αὐτῷ ἀπὸ καρδίας.

ΤΥΠΟΙΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΔΟΥ

Γαλατῆ, Χαμδῆ πιασῆ χάν ἄρ. 6-7, ἀπέναντι Κοσπερατίφ.

Ὁ Ἀλέξιος ἔτρεξε πρὸς τὴν αἰθουσαν τῶν παιδῶν μετὰ
καρδίας πλήρους ἐνθουσιασμοῦ.

Μετὰ δύο ὥρας, ὅτε πλέον ὀλοτελῶς εἶχε νυκτώσῃ,
ἡ Κλεοπάτρα Βασίλειεβνα καὶ ἡ Ἀλεξάνδρα Νικολαέβνα
ἐκάθηντο εἰς τὴν ἰδιαιτέραν αἰθουσαν τῆς ὑποδοχῆς τῆς
τελευταίας καὶ ἡ κυρία Σαμπούρωβ διηγείτο εἰς τὴν φί-
λην τῆς τὴν μετὰ τοῦ συζύγου αὐτῆς ζωὴν. Ἦτο ζωὴ
ἄθλια. Ὁ Σαμπούρωβ, κατὰ τὰς λέξεις τῆς, ἦτο ἄνθρω-
πος θυμώδης, νευρικός, φιλάσθενος καὶ ζηλότυπος. Τὸ
τελευταῖον ἔτος ἰδίᾳ ἦτο ἄληθες κάτεργον δι' αὐτήν· πάν-
τοτε ἐφοβεῖτο καταστροφὴν τινὰ, ἐφοβεῖτο νὰ εὐρίσκηται
μετ' αὐτοῦ ἐν μονᾷξι.

Διηγουμένη τὸ τελευταῖον τραγικὸν ἐπεσόδιον τῆς
μετ' αὐτοῦ ζωῆς, αἴφνης ὕψωσε τόνον φωνῆς καὶ ἀνέκραξε:

— Μήπως μοι ἔπρεπε τοῦτο; Ὅχι, ὄχι, ὁ θάνατός
του ἦτο παντελῶς σκληρὰ ἀδικία! — καὶ ἔκλαυσεν.

Ἄλλ' αἴφνης ἐκεῖ που πλησίον, πολλὸ πλησίον τῶν
γυναικῶν ἠκούσθη ἀναστεναγμός. Ἐστράφησαν καὶ εἶδον
ὄπισθεν τοῦ περιφράγματος, τοῦ χωρίζοντος τὴν αἰθουσαν
ἐκ τῆς ἄλλης, τὸν Ἀλέξιον καθήμενον ἐπὶ τῶν γονάτων,
ἔχοντα ἐστημμένην τὴν κεφαλὴν ἐπ' αὐτῶν καὶ κλαίοντα.

— Ἀλέξιε, — εἶπεν ἡ μήτηρ του, — δὲν σε ἀναγνωρίζω.
Τοῦτο δὲν εἶναι καλόν, δὲν εἶναι τίμιον καὶ ὠτακουστῆς.
Πῶς ἐτόλμησες νὰ πράξῃς τοῦτο;

(Ἀκολουθεῖ).

Μετάφρασις Α. ΦΕΣΤΕΡΗ.